

YTTRANDEDatum
2022-02-03
Ert datum
2021-11-04Dnr
STY 2021–755
Er referens
M2021/02115Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Producentansvar för bilar respektive däck – nya regler för att genomföra EU:s avfallsdirektiv

Tullverket har granskat promemorian mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet. Tullverket bedömer att promemorian inte innehåller något som i större utsträckning påverkar myndigheten och har inget att invända mot förslaget.

Tullverket vill dock i detta sammanhang informera om vilka befogenheter myndigheten har när de gäller gränsöverskridande avfallstransporter över EU:s yttre respektive inre gräns.

Tullverkets kontrollbefogenheter vid gränsöverskridande avfallstransporter

Med stöd av bestämmelser i tullagen (2016:253) har Tullverket befogenhet att stoppa och kontrollera avfall som anmälts till myndigheten för import eller export. För att kunna stoppa dessa avfallssändningar behöver Tullverket ta hjälp av länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet och som först måste avgöra om varan betraktas som avfall och i förekommande fall, som illegalt avfall som inte får importeras till Sverige eller exporteras från landet till eller från ett tredjeland utan tillstånd från behörig tillståndsmyndighet.

Tullverket kan kvarhålla en avfallstransport för kontroll av att deklara- och uppgiftsskyldigheten är uppfylld utan att det föreligger någon brottsmisstanke. Om det i samband med en sådan kontrollåtgärd uppstår en misstanke om brott, t.ex. att varan saknar det tillstånd som krävs för export och därför bedöms vara illegalt avfall, kan varan tas i beslag med stöd av smugglingslagen¹. Tullverket är behörig myndighet att inleda förundersökning enligt samma lag under ledning av en allmän åklagare, s.k. miljöåklagare.

Motsvarande möjlighet för Tullverket att utföra kontroller av varor som betraktas som avfall i samband med införsel till Sverige eller utförsel från Sverige från/till ett annat EU-

¹ 22 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

land saknas. Anmälningsskyldighet krävs inte för in- eller utförsel till/från annat EU-land av dessa varor, och Tullverket utför därför heller inga kontroller i samband med sådan in- eller utförsel.

Merparten av de bilar, däck och bildelar som omfattas av gränsöverskridande transporter, exporteras inte direkt från Sverige utan transporteras till ett annat EU-land, företrädesvis Tyskland. Därifrån exporteras sedan bilarna ut ur EU till ett s.k. tredjeland. Ett förfarande som innebär att exportanmälan ut ur EU inte sker från Sverige utan från ett annat EU-land. Vid utförsel till ett annat EU-land har Tullverket inte befogenhet att kontrollera denna typ av varor då dessa inte omfattas av en anmälningsskyldighet enligt inregränslagen². Enligt Tullverkets statistik för 2020 har verket tillsammans med länsstyrelsen stoppat ett 40-tal sändningar innehållande bland annat bilar, bildelar och däck som anmäls till Tullverket för ett exportförfarande till tredjeland, företrädesvis ett land i Afrika eller i Sydostasien.

I promemorian föreslås att Naturvårdsverket ska ansvara för att regelbundet genomföra dialoger med relevanta aktörer avseende producentansvaret för bilar. I egenskap av gränskontrollmyndighet kan Tullverket i vissa fall vara en relevant aktör som Naturvårdsverket kan erbjuda möjlighet att delta i en sådan dialog.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Lisbeth Tjärnkvist. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Fredrik Holmberg och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Avdelningarna uppbörd och kontroll

² Lag (1996:701) om Tullverkets befogenhet vid Sverige gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.